

Motion till riksdagen 2013/14:U253

av Anita Brodén m.fl. (FP)

Välståndsökning genom frihandel, demokrati, bistånd och klimat- och miljöinsatser

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökat tillträde till de lokala marknaderna och frihandel på en global marknad.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta bort handelsstörande hinder och driva igenom framgångsrika WTO-förhandlingar för att möjliggöra en positiv utveckling i tredje världen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett ökat engagemang för millenniemålets uppfyllande.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Sveriges politik för global utveckling (PGU) och målsättningen att politiken ska genomsyras av ett fattigdoms- och ett rättighetsperspektiv.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om demokratiseringsinsatser.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att Sverige fortsätter att driva på övriga länder att leva upp till sina biståndslöften.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om additionellt klimatbistånd, grön teknikutveckling och tekniköverföring.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kraftfulla internationella åtgärder för att få gehör för mänskliga rättigheter, i synnerhet i konfliktländer.

Fel! Okänt namn

Motivering

Ett av de viktigaste verktygen för att uppnå en välståndsökning och därmed minskad fattigdom är ökat tillträde till de lokala marknaderna och frihandel på en global marknad. Den protektionistiska jordbrukspolitik, med exportbidrag och tullar, som förts inom EU men också i övriga västländer har slagit ut möjligheter för de allra fattigaste ländernas bönder att få sälja sina produkter. Det är därför av allra största vikt att det blir en positiv förändring i de fortsatta WTO-förhandlingarna, något som Sverige bör arbeta mycket hårt för. Satsning på jordbrukande kvinnor i tredje världen är utomordentligt viktigt.

Tre millenniemål har glädjande nog uppnåtts:

- ? Målet om att halvera fattigdomen. Både antalet och andelen fattiga som lever på mindre än en dryg dollar om dagen har minskat i världens alla regioner och på ett globalt plan har fattigdomen halverats.
- ? Målet att halvera antalet människor utan tillgång till rent vatten. Mer än två miljarder människor har fått tillgång till vatten ur kranar eller skyddade brunnar. Mer än 200 miljoner människor har fått tillgång till bättre vatten, förbättrade hygieniska förhållanden eller mindre trångt boende.
- ? Målet att lika många flickor som pojkar skall gå i skolan. I Afrika söder om Sahara har antalet barn som börjar skolan ökat från 58 till 76 procent mellan 1999 och 2010.

Det återstår dock fortsatta ansträngningar att arbeta vidare för välståndsökningar samt att kunna uppnå de återstående fem millenniemålen:

- ? Främja jämställdhet och ökade möjligheter för kvinnor. Utbildningsskillnader beroende på kön skall elimineras helst före 2005, men inte senare än 2015.
- ? Minska barnadödligheten. Dödligheten bland barn under fem års ålder skall minska med två tredjedelar fram till år 2015.
- ? Minska mödradödligheten. Mödradödligheten skall minska med tre fjärdedelar fram till år 2015.
- ? Stoppa spridningen av hiv/aids, malaria och andra sjukdomar. Spridningen av hiv/aids, malaria och andra sjukdomar skall hejdas före 2015.
- ? Utveckla ett globalt partnerskap för utvecklingssamarbete. Ett öppet, rättvist och icke-diskriminerande handels- och finanssystem skall utvecklas. Behoven hos de minst utvecklade länderna skall beaktas. Biståndet skall höjas till 0,7 % av BNI (bruttonationalinkomsten).

Det är oerhört välkommet med den extra satsning som regeringen i årets budget aviserar för att minska barnadödligheten och förbättra mödrhälsan, med särskilt fokus på de länder som är längst från att uppnå dessa mål, t.ex. Afghanistan, Liberia och Mali. Insatser ska framför allt genomföras inom relevanta områden som är underfinansierade och där Sverige bedöms ha ett särskilt mervärde, bland annat SRHR (sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter), sanitet och statistik.

Fel! Okänt namn på

Sverige, som ett föregångsland i biståndssammanhang, bör stimulera andra givarländer att också ta sitt ansvar och infria givna löften och därmed leva upp till ett högt biståndsmål. Ytterligare steg kan tas för att säkra att biståndet stödjer fattigdomsbekämpning och en demokratisk utveckling i samarbetsländerna i enlighet med målsättningarna i svensk politik för global utveckling (PGU).

I samband med kommande klimatförhandlingar, COP 19 i Polen, är det av allra största vikt att ett rättviseperspektiv genomsyrar förhandlingarna som ger de fattigaste länderna rätt till utveckling och därmed ökad chans till fattigdomsbekämpning. Sverige förmodas fortsätta ansträngningarna att inkludera tredje världen i klimatförhandlingarna, vilket är glädjande.

Frågan om mänskliga rättigheter, och den internationella humanitära rätten inte minst i länder som drabbats av konflikter, behöver uppmärksammas på ett tydligare sätt. Här krävs kraftfulla internationella insatser då kvinnor och barn utsätts för ofattbart våld och övergrepp, en fråga som Sverige behöver driva på i olika internationella forum.

Sverige behöver också driva på för en miljömässigt hållbar utveckling och väl fungerande ekosystem då det är en förutsättning för utveckling och fattigdomsbekämpning. Det behövs innovationer som är både samhälls- och miljöförbättrande och som bidrar till att trygga en rättvis och jämn tillgång till ekosystemtjänster. Det behövs därför additionellt klimatbistånd, grön teknikutveckling och tekniköverföring. Sverige har i OECD/Dac Peer Reviews visat att vi har haft en ledande roll inom miljöbistånd och integrering av miljö i biståndet. Det förpliktigar.

Miljö, klimat och hållbar utveckling behöver vara ett tydligt eget område inom biståndet samtidigt som det integreras och genomsyrar biståndet. Det finns flera goda exempel på hur det ger hållbara tydliga långsiktigt hållbara resultat inom biståndet.

Stockholm den 3 oktober 2013

Anita Brodén (FP)

Christer Winbäck (FP)

Maria Lundqvist-Brömster (FP)

Anna Steele (FP)